

WORLD BANK GROUP
Institutions

Ministry of
Finance
of Ukraine

Бухгалтерський облік державного сектору як інструмент підтримання фінансової стабільності та залучення інвестицій в майбутнє України

Організація бухгалтерського обліку у головних розпорядників бюджетних коштів та діяльності бухгалтерських служб бюджетних установ

Ірина Чевелюк
6 листопада 2025 року

Організація бухгалтерського обліку

Організація діяльності бухгалтерської служби

- ✓ вибір форми організації бухгалтерського обліку
- ✓ визначення функціональних повноважень бухгалтерської служби
- ✓ визначення повноважень керівника бухгалтерської служби – головного бухгалтера

Організація ведення бухгалтерського обліку

- ✓ визначення форми обліку, як певної системи реєстрів обліку
- ✓ визначення графіка документообороту, системи контролю господарських операцій
- ✓ вибір програмного забезпечення

Нормативно-правове забезпечення організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах

Бюджетний кодекс України

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Постанова Кабінету Міністрів від 26 січня 2011 № 59 «Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи»

Організація бухгалтерського обліку

Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” (стаття 8)

бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації

питання організації бухгалтерського обліку належать до компетенції керівника

Завдання та функціональні обов’язки бухгалтерських служб, повноваження керівника бухгалтерської служби у бюджетних установах визначаються Кабінетом Міністрів України.

Головні розпорядники бюджетних коштів

Бюджетний кодекс України

Забезпечення ефективного, результативного і цільового використання бюджетних коштів, організація та координація роботи розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі

Здійснення контролю за повнотою надходжень, взяттям бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів і витрачанням ними бюджетних коштів

Забезпечення організації та ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової і бюджетної звітності

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Організація роботи бухгалтерських служб, визначення облікової політики

Розробка на базі НП(С)БО або НП(С)БОДС методичних рекомендацій щодо їх застосування за погодженням з Міністерством фінансів України

Складання та подання консолідованої фінансової звітності

Порядок подання фінансової звітності (постанова КМУ № 419)

Подання головними розпорядниками коштів державного / місцевого бюджету консолідованої фінансової звітності

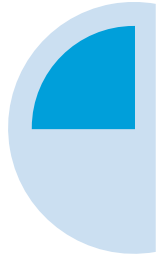
Подання консолідованої фінансової звітності суб'єктів господарювання державного / комунально секторів економіки, які належать до сфери управління

Типове положення про бухгалтерську службу

Здійснення методичного керівництва та контролю за дотриманням вимог законодавства з питань ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової та бюджетної звітності у бюджетних установах, які підпорядковані бюджетній установі та/або координуються нею

Участь в організації та проведенні перевірки стану бухгалтерського обліку та звітності у бухгалтерських службах бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі та/або координуються нею

Форми організації бухгалтерського обліку

Закон України
«Про бухгалтерський облік та фінансову
звітність в Україні»

- введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером
- користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи
- ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності
- самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства. **Ця форма організації бухгалтерського обліку не може застосовуватися на підприємствах, звітність яких повинна оприлюднюватися, та в бюджетних установах**

Проект Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про
бухгалтерський облік та фінансову звітність
в Україні» щодо запровадження звітності із
сталого розвитку» (реєстр. № 13598
від 04.08.2025)

- введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером
- користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи. **Ця форма організації бухгалтерського обліку не застосовується в бюджетних установах**
- ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією
- ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності. **Ця форма організації бухгалтерського обліку не застосовується в бюджетних установах**
- самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства. **Ця форма організації бухгалтерського обліку не може застосовуватися на підприємствах, звітність яких повинна оприлюднюватися, та в бюджетних установах**

Форми організації бухгалтерського обліку

Бухгалтерська служба підпорядковується безпосередньо керівникові бюджетної установи (керівнику державної служби в органі державної влади)

Централізована бухгалтерія підпорядковується безпосередньо керівникові бюджетної установи, у складі якої діє

бухгалтерська служба як самостійний структурний підрозділ

- департамент, управління, відділ, сектор - залежно від обсягу, характеру та складності обов'язків та завдань, покладених на бухгалтерську службу, та чисельності працівників такої бухгалтерської служби
- очолює головний бухгалтер
- положення про бухгалтерську службу

посада спеціаліста, на якого покладається виконання функціональних обов'язків бухгалтерської служби

- у разі коли в бюджетній установі не утворюється бухгалтерська служба, повноваження головного бухгалтера бюджетної установи поширюються на спеціаліста, на якого покладається виконання функціональних обов'язків бухгалтерської служби
- посадова інструкція

централізована бухгалтерія бюджетної установи

- ведення бухгалтерського обліку бюджетної установи може здійснюватися на договірних засадах централізованою бухгалтерією бюджетної установи, якій підпорядковується така бюджетна установа
- очолює головний бухгалтер
- положення про централізовану бухгалтерію
- договір про обслуговування

Особливості ведення бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією бюджетної установи

утворюється у складі бюджетної установи

очолює головний бухгалтер

підпорядковується безпосередньо керівникові бюджетної установи, у складі якої вона діє

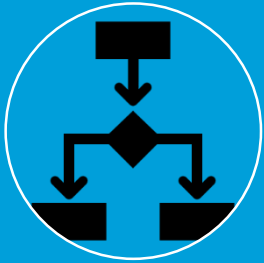
Положення про централізовану бухгалтерію затверджується керівником бюджетної установи, у складі якої діє централізована бухгалтерія

укладається договір про обслуговування на безоплатній основі між бюджетною установою та бюджетною установою, в складі якої діє централізована бухгалтерія

визначається перелік підпорядкованих бюджетних установ, що можуть обслуговуватись централізованою бухгалтерією, за їх погодженням

Організація діяльності бухгалтерської служби

Положення про бухгалтерську службу бюджетної установи - розпорядчий документ установи, що регламентує діяльність бухгалтерської служби та визначає:

Підпорядкованість
бухгалтерської
служби

Основні завдання
бухгалтерської
служби

Права та обов'язки

Порядок взаємодії
з іншими
структурними
підрозділами

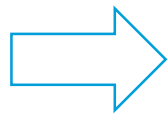

Права й обов'язки
керівника
служби –
головного
бухгалтера

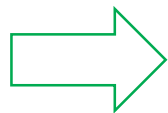
Бухгалтерська служба як самостійний структурний підрозділ

Законодавча основа

- ✓ Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
- ✓ Постанова КМУ від 26.01.2011 № 59 «Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи»

Функції

ведення бухгалтерського обліку і складення фінансової, бюджетної та іншої звітності бюджетної установи в межах повноважень бухгалтерської служби, передбачених законодавством

Контроль

- дотриманням вимог бюджетного законодавства
- дотриманням вимог законодавства з питань бухгалтерського обліку
- станом ведення бухгалтерського обліку, складенням фінансової та бюджетної звітності бухгалтерськими службами бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі та/або координуються нею

Контроль за діяльністю бухгалтерських служб підпорядкованих бюджетних установ

Бухгалтерська служба бюджетної установи, якій підпорядковані інші бюджетні установи та/або яка координує їх діяльність

- ✓ здійснює методичне керівництво та контроль за дотриманням вимог законодавства з питань ведення бухгалтерського обліку, складення фінансової та бюджетної звітності у таких установах;
- ✓ здійснює поточний контроль за станом ведення бухгалтерського обліку, складенням фінансової та бюджетної звітності, дотриманням вимог бюджетного законодавства та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, а також інших нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку бухгалтерськими службами бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі та/або координуються нею

Головний бухгалтер

- ✓ бере в разі потреби участь в організації та проведенні перевірки стану бухгалтерського обліку та звітності у бухгалтерських службах бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі та/або координуються нею;

Організація бухгалтерського обліку

ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ≠ ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА

Порядок організації та ведення бухгалтерського обліку визначається наказом про організацію бухгалтерського обліку, що є окремим наказом від облікової політики

- ✓ Розмежування наказу про організацію бухгалтерського обліку та наказу про облікову політику сприяє підвищенню ефективності управління обліковою діяльністю і забезпечує чіткість у роботі бухгалтерської служби
- ✓ Формування організаційної складової включає питання, які повинні забезпечити організаційну побудову облікового підрозділу, визначення його місця в управлінській структурі установи, а також його взаємодії з іншими підрозділами установи

Основні питання, які необхідно висвітлити в наказі про організацію бухгалтерського обліку

- Особливості організації процесу ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової та бюджетної звітності, розподіл обов'язків і повноважень щодо відображення операцій у бухгалтерському обліку
- Перелік матеріально відповідальних осіб, призначених наказом керівника суб'єкта державного сектору, на відповідальному зберіганні у яких перебувають основні засоби, запаси, тощо
- Форма бухгалтерського обліку як певна система реєстрів обліку, порядок і спосіб реєстрації та узагальнення інформації в них з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних:
 - форми первинних документів для оформлення господарських операцій з урахуванням галузевих особливостей за відсутності типових і спеціалізованих форм, затверджених відповідним органом державної влади
 - форма внутрішнього первинного документа (акта)
- Повноваження щодо координації діяльності бухгалтерських служб бюджетних установ, які підпорядковані бюджетній установі та/або координуються нею
- Особливості взаємодії в процесі звітування
- Контроль господарських операцій

Організація документообороту

Графік документообороту

Встановлюється **наказом керівника установи**

Мета: упорядкованість руху та своєчасного одержання для записів у бухгалтерському обліку первинних документів

Зміст: вказуються дата створення або одержання від інших підприємств та установ документів, прийняття їх до обліку, передача в обробку та до архіву

Контроль за дотриманням виконавцями здійснюється головним бухгалтером або особою, яка забезпечує ведення бухгалтерського обліку
Кожному виконавцю видається витяг із графіка

Вимоги:

- оформляється у вигляді схеми або переліку робіт із створення, перевірки та обробки документів
- повинен сприяти поліпшенню облікової роботи, посиленню контрольних функцій бухгалтерського обліку, підвищенню рівня його автоматизації

Професійний стандарт “Головний бухгалтер бюджетної установи”

Реєстр Кваліфікацій НСК Професійні стандарти Кваліфікації Акредитація кваліфікаційних центрів Зворотній зв'язок UA Сайт

Головний бухгалтер бюджетної установи

Версія для друку Додати до порівняння Переглянути PDF

Код професії:	1231
Основна мета професійної діяльності:	Організація і забезпечення ведення бухгалтерського обліку, складання, подання фінансової, бюджетної та іншої звітності для надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності бюджетної установи.
	Показати більше
Розробник:	Міністерство фінансів України
Дата затвердження:	21 липня 2025 року
Дата внесення до Реєстру:	04 серпня 2025 року
Рекомендована дата перегляду:	Липень 2030 року
Версії:	☐ 04 серпня 2025 (актуальна)
Назва професії та її код (згідно з Класифікатором професій ДК 003:2010):	1231 Головний бухгалтер бюджетної установи ▼
Вид економічної діяльності (згідно з КВЕД-2010):	69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування ▼

Цей сайт використовує файли cookie. Використовуючи наш сайт, ви погоджуєтеся з нашою Політикою конфіденційності та з використанням файлів cookie.

Прийняти

Розробник: Міністерство фінансів України

Дата затвердження: 21.07.2025

7-й рівень НРК згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Назви типових посад:

- Головний бухгалтер;
- Начальник (керівник) управління (департаменту) бухгалтерського обліку - головний бухгалтер;
- Головний бухгалтер - начальник (керівник) управління (департаменту) бухгалтерського обліку;
- Заступник керівника - головний бухгалтер;
- Начальник (керівник) бухгалтерської служби - головний бухгалтер;
- Головний бухгалтер - начальник (керівник, завідувач) бухгалтерської служби;
- Начальник централізованої бухгалтерії

<https://mof.gov.ua/>

[Головна](#) / [Діяльність](#) / [Бухгалтерський облік та аудиторська діяльність](#) / [Бухгалтерський облік](#) / [Бухгалтерський облік в державному секторі](#) / [Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в державному секторі](#)

Професійний стандарт “Бухгалтер бюджетної установи”

Реєстр Кваліфікацій НСК Професійні стандарти Кваліфікації Акредитація кваліфікаційних центрів Зворотній зв'язок UA Сайт

Головна Відомості про професійні стандарти Бухгалтер бюджетної установи

Бухгалтер бюджетної установи

Версія для друку Додати до порівняння Переглянути PDF

Код професії:	2411.2
Основна мета професійної діяльності:	Виконання завдань щодо виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передавання інформації про діяльність бюджетної установи зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень
Розробник:	Міністерство фінансів України
Дата затвердження:	22 липня 2025 року
Дата внесення до Реєстру:	04 серпня 2025 року
Рекомендована дата перегляду:	Липень 2030 року
Версії:	☐ 04 серпня 2025 (актуальна)
Назва професії та її код (згідно з Класифікатором професій ДК 003:2010):	2411.2 Бухгалтер бюджетної установи
Вид економічної діяльності (згідно з КВЕД-2010):	69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування

Цей сайт використовує файли cookie. Використовуючи наш сайт, ви погоджуєтесь з нашою Політикою конфіденційності та з використанням файлів cookie.

Прийняти

Розробник: Міністерство фінансів України

Дата затвердження: 21.07.2025

6-й рівень НРК згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Назви типових посад:

- Бухгалтер бюджетної установи;
- Бухгалтер;
- Спеціаліст (фахівець) бухгалтер;
- Провідний бухгалтер;
- Спеціаліст (фахівець) із ведення бухгалтерського обліку;
- Бухгалтер централізованої бухгалтерії;
- Начальник (завідувач) відділу (сектору) у складі бухгалтерської служби;
- Заступник начальника (керівника) бухгалтерської служби;
- Заступник начальника (керівника) управління (департаменту) бухгалтерського обліку;
- Заступник головного бухгалтера

<https://mof.gov.ua/>

[Головна](#) / [Діяльність](#) / [Бухгалтерський облік та аудиторська діяльність](#) / [Бухгалтерський облік](#) / [Бухгалтерський облік в державному секторі](#) / [Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в державному секторі](#)

Професія бухгалтера згідно з Класифікатором професій ДК 003:2010

1 Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)

Професія: 1231 Головний бухгалтер бюджетної установи

Підклас: 1231 Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів та інші керівники
Клас: 123 Керівники функціональних підрозділів

Підрозділ: 12 Керівники підприємств, установ та організацій

Розділ: 1 Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)

2 Професіонали

Професія: 2411.2 Бухгалтер бюджетної установи

Група: 2411.2 Аудитори та кваліфіковані бухгалтери

Головний бухгалтер бюджетної установи

Підклас: 2411 Професіонали в галузі аудиту та бухгалтерського обліку

Клас: 241 Професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності

Підрозділ: 24 Інші професіонали

Розділ: 2 Професіонали

Навчання та підвищення кваліфікації

Розроблено спеціальну професійну (сертифікатну) програму підвищення кваліфікації «Бухгалтерський облік в установах і організаціях державного сектору за національними стандартами» та погоджено наказом Мінфіну від 09.11.2022 № 368

Програму розміщено на вебпорталі управління знаннями у сфері професійного навчання «Портал управління знаннями»

Проводяться навчальні заходи
У заходах взяли участь
849 слухачів
у 2023 році 449 слухачів,
у 2024 році 200 слухачів
у 2025 році 200 слухачів

Мета навчальної програми:
формування та удосконалення компетентностей працівників бухгалтерських служб щодо нових принципів формування інформації в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності державного сектору в контексті застосування нової концептуальної основи за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі

The screenshot shows the 'Портал управління знаннями' (Knowledge Management Portal) website. The header includes the portal logo and navigation links: Головна, Про портал, Новини, Професійне навчання, Провайдери, Державне замовлення, and Додатково. The main banner displays the course title 'БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УСТАНОВАХ І ОРГАНІЗАЦІЯХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ' with a breadcrumb trail: Головна > Навчання > Бухгалтерський облік в уст... Below the banner, the course details are shown: 'Бухгалтерський облік в установах і організаціях державного сектору за національними стандартами', 'Спеціальна професійна (сертифікатна) програма', 'Джерело фінансування - безкоштовно', and 'Форма навчання - Дистанційна'. The 'Напрямок' (Direction) is 'Бухгалтерський облік в державному секторі (СП)'. The 'Компетентності' (Competencies) listed are: 'Виконання на високому рівні поставлених завдань', 'Знання законодавства', 'Комунікація та взаємодія', 'Прийняття ефективних рішень', and 'Професійні знання'. On the right, a sidebar for the provider 'Державний податковий університет' (State Tax University) is visible, including contact information and a 'Детальніше' (More details) link.

WORLD BANK GROUP
Institutions

Ministry of
Finance
of Ukraine

Дякую за увагу!

